

Bogdan, Danuta

Jubileusz Profesora Władysława Chojnackiego

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2-4, 481-482

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Danuta Bogdan

JUBILEUSZ PROFESORA WŁADYSŁAWA CHOJNACKIEGO.

Czwartego kwietnia 1981 roku w Domu Polskim w Olsztynie odbyła się uroczystość 60-lecia prof. dr. Władysława Chojnackiego. Przybyli na nią reprezentanci Akademii Rolniczo-Technicznej, Muzeum Warmii i Mazur, Oddziału Wojewódzkiego Stowarzyszenia „PAX”, Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Stacji Naukowej Polskiego Towarzystwa Historycznego, Wojewódzkiego Archiwum Państwowego, Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Wydawnictwa „Pojezierze” oraz zaproszeni goście z ośrodków uniwersyteckich Łodzi, Poznania, Torunia i Wrocławia.

Otwarcia uroczystości dokonał dyrektor OBN dr Jerzy Sikorski, który przedstawił znaczenie dorobku naukowego Profesora w dziedzinie poznawania i popularyzacji historii Mazur i Warmii.

Z kolei głos zabrał doc. dr Janusz Jasiński (Instytut Historii PAN, Zakład Historii Pomorza), dzieląc się z zebranymi osobistymi refleksjami na temat zasług Jubilata dla historii naszego regionu. Wyróżnił przy tym te momenty Jego życia, które zdecydowały o podjęciu przez Profesora badań nad dziejami Mazur i Warmii. Mimo szerokiej rozpiętości chronologicznej zainteresowań Profesora (od XVI do XX wieku), szczególnym upodobaniem obdarzył on wiek XIX, co znalazło wyraz w wielkiej liczbie publikacji z tego okresu (m.in. prace o Wojciechu Kętrzyńskim, reedycja pracy Gustawa Gizewiusza *Die polnische Sprachfrage in Preussen*, napisana wraz z Janem Dąbrowskim praca o Krystynie Lachu Szyrmie czy wreszcie szereg biogramów postaci mazurskich wydrukowanych w PSB).

Mówca podkreślił i inne dziedziny zainteresowań Jubilata: mazurskim czasopiśmiennictwem i drukarstwem oraz bibliografistyką. Ta ostatnia pasja Profesora wydała szczególnie obfite plony w postaci *Bibliografii polskich druków ewangelickich ziem zachodnich i północnych za lata 1530—1939*, Bibliografii zwartych druków konspiracyjnych z okresu okupacji, bibliografii naszego regionu ogłaszanych w „Zapiskach Historycznych” oraz prac bibliograficznych, na temat Polonii. Prof. dr W. Chojnacki od kilku lat kieruje też Pracownią Bibliograficzną Instytutu Historii PAN i jest współautorem *Bibliografii historii Polski XIX w.*

Doc. dr J. Jasiński zaakcentował także związki łączące Profesora z Olsztynem. Wiąż ta stała się szczególnie bliska w drugiej połowie lat pięćdziesiątych, gdy artykuły prof. W. Chojnackiego zaczęły pojawiać się na łamach „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”. W tym też czasie został on członkiem Rady Naukowej OBN i konsultantem Biblioteki Ośrodka.

W swej wypowiedzi mówca zwrócił też uwagę na życzliwy stosunek i pomoc, której Profesor nigdy nie odmawiał ludziom rozpoczynającym wtedy swą karierę naukową.

Na zakończenie w imieniu przyjaciół, współpracowników i uczniów wrę-

czył on Jubilatowi dedykowany Mu, specjalny zeszyt „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”.

Również charakter osobistych wspomnień miało wystąpienie Hieronima Skurpskiego, który przypomniał, iż Profesor był jedną z najbardziej aktywnych osób uczestniczących w tworzeniu życia humanistycznego i kulturalnego regionu po 1945 roku. Dzięki jego staraniom udało się nie tylko powołać, lecz i poważnie wzbogacić Bibliotekę Muzeum i OBN.

H. Skurpski podkreślił też nośność informacyjną i wielką rolę, jaką odegrało wydanie w latach pięćdziesiątych monografii Warmii i Mazur, poprzedzone udziałem prof. W. Chojnackiego w penetracji naukowej regionu. W zakończeniu mówca zaznaczył wkład Jubilata w gromadzeniu okrucich polskości Warmii i Mazur.

W imieniu Rady Naukowej OBN gratulacje i życzenia dalszej owocnej pracy złożył Profesorowi Przewodniczący Rady Naukowej OBN — prof. dr Józef Burszta (Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu).

Na zakończenie głos zabrał Jubilat, który wrócił pamięcią do swych młodościowych lat, gdy po lekturze Melchiora Wańkowicza *Na tropach Smętka* postanowił opracować w przyszłości słownik polskich nazw miejscowości z terenu Mazur i bibliografię wydawnictw tego obszaru. Nad słownikiem pracował przez cały okres okupacji i pomimo pracy w ruchu oporu, pracy zawodowej i studiów na Tajnym Poznańskim Uniwersytecie Ziemi Zachodnich udało mu się zrealizować to przedsięwzięcie.

Zebrane na Działdowszczyźnie materiały do bibliografii druków polsko-ewangelickich spłonęły w Powstaniu Warszawskim. Jednak Profesor odtworzył je po wojnie na nowo.

Inne jego prace — jak sam stwierdził — powstały, by zapełnić białe plamy w historiografii naszego regionu. Utrudniony w latach pięćdziesiątych dostęp do obu olsztyńskich archiwów spowodował konieczność poszukiwania przez Profesora materiałów w innych archiwach krajowych i zagranicznych, co z kolei zainspirowało go do pracy nad dokumentacją bibliograficzną.

Prof. W. Chojnacki zasygnalizował też swoje dalsze zamierzenia naukowe dotyczące Mazur i Warmii: ukończenie bibliografii edyktów polskich wydawanych na Warmii i Mazurach oraz przygotowanie dalszych wydawnictw źródłowych. Serdecznie podziękował on też wszystkim za udział w uroczystości.

Przybyli na jubileusz goście mieli możliwość obejrzenia zorganizowanej przez pracowników Biblioteki OBN okolicznościowej wystawki obrazującej dorobek naukowy prof. W. Chojnackiego.